

Petitie: Meten is weten

Petitie: Meten is weten

De Tweede Kamer nam onlangs diverse moties aan om ventileren een prioriteit te maken in de strijd tegen het coronavirus¹. Hierdoor is ventileren als basismaatregel toegevoegd en stelt het ministerie van VWS een handreiking op met concrete adviezen voor ventilatie in publieke ruimtes. Daarnaast worden op verzoek van de Kamer de ventilatienormen in het Bouwbesluit tegen het licht gehouden om te zien of ze de verspreiding van het coronavirus voldoende tegengaan².

Binnenklimaat Nederland (hierna: BKN)³ en TVVL⁴ onderschrijven het belang van deze maatregelen. We weten dat corona blijft, en zoals de Koning in de troonrede zei, moeten we ons wapenen tegen toekomstige pandemieën. Een gezond binnenklimaat kan hieraan bijdragen, bovendien blijkt uit onderzoek⁵ dat een gezond binnenklimaat van groot belang is voor de volksgezondheid én voor productiviteit. De onderzoeken naar de normen uit het Bouwbesluit zijn een goede stap, maar de eisen uit het Bouwbesluit borgen niet altijd een gezond binnenklimaat. Dat komt doordat in het Bouwbesluit slechts **inrichtingseisen** staan. Er zijn echter meer stappen nodig. Dat heeft meerdere redenen:

- De aanwezigheid van een systeem is verplicht, maar niet de daadwerkelijke luchtkwaliteit. Er is dus geen garantie dat de luchtverversing van het systeem volstaat. Een voorbeeld is een druk klaslokaal, waar de luchtkwaliteit

snel achteruit gaat door het hoge aantal personen in een ruimte.

- Renovatie en isolatie leiden ertoe dat de luchtkwaliteit achteruit gaat doordat de natuurlijke luchttoevoer verdwijnt. Een kleine aanpassing aan de gebouwschil kan al een fors effect hebben op de luchtstromen in een gebouw en daarmee op het binnenklimaat. De inrichtingseisen van nieuwbouw worden niet toegepast bij renovatie en isolatie van bestaande bouw, waardoor de energietransitie onbedoeld een negatieve impact kan hebben op de volksgezondheid.
- Veel mensen weten niet hoe ze ventilatiesystemen moeten gebruiken; scholen en kantoren hebben ventilatiesystemen (onbewust) uitstaan of de roosters staan dicht en ventilatiesystemen worden doorgaans niet gecontroleerd of onderhouden.

¹ Motie van het lid Agema c.s. over onderzoeken of de huidige ventilatierichtlijnen toereikend zijn
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z13105&did=2021D28093>

Motie van het lid Wilders over per ommegaande van ventilatie een prioriteit maken
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z13735&did=2021D29297>

² Brief regering – Stand van zaken COVID-19.

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z15518&did=2021D33288

³ Binnenklimaat Nederland is de branchevereniging van fabrikanten en leveranciers van binnenklimaattechnologie. Zie ook haar [website](#).

⁴ TVVL is het kennisplatform voor de installatietechniek. Aangesloten zijn technisch adviseurs, installateurs, wetenschappelijke onderzoekers, architecten, fabrikanten, leveranciers, eigenaren en gebruikers van gebouwen en studenten. Zie ook haar [website](#).

⁵ TNO, Rapport gezonde binnenlucht, <https://publications.tno.nl/publication/34636211/NLZGay/TNO-2019-R10969.pdf>

Wat leren we van onze buurlanden?

De Belgische overheid heeft een 10-15 jarenplan opgesteld om het binnenklimaat in het hele land op orde te krijgen. Zij heeft daartoe naast de Bouwregelgeving een maximale CO₂-gehalte van 1200 parts per million (ppm) opgenomen in de Arbowetgeving. Dit is een goede norm om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan en om de binnenlucht voldoende te verversen. De ventilatie-eisen worden zo gekoppeld aan de gewenste luchtkwaliteit. CO₂-metingen zijn in België verplicht in alle utiliteitsgebouwen, zoals in de kantoren, scholen, horeca, fitness tot bij de kapper. In Duitsland wordt in het onderwijs een stoplichtsysteem gestimuleerd, die aantoont wanneer een klaslokaal moet worden gelucht.

Het platform binnenklimaattechniek heeft het Belgische servicedocument voor ventileren tegen het coronavirus vertaald naar de Nederlandse situatie. Dit document is onderdeel van deze petitie aan de vaste Kamercommissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het rapport biedt handelingsperspectieven met maatregelen tegen het coronavirus, gekoppeld aan de gewenste luchtkwaliteit en met de CO₂-concentratie als uitgangspunt. Waarom?

- BKN en TVVL pleiten voor een **concreet stappenplan van de Rijksoverheid** om het binnenklimaat in alle gebouwen te stimuleren. Dat is in het belang van het verlagen van het risico op besmetting door virussen, maar

ook in het belang van de volksgezondheid. Dat gaat verder dan een tijdelijke handreiking met adviezen.

- Daarvoor zijn richtlijnen of waarden voor een gezonde situatie in gebouwen nodig. We moeten daarbij ook kijken naar de daadwerkelijk gemeten **luchtkwaliteit** in aanvulling op het **ontwerp** van het gebouw.
- Begin met het **verplichten van CO₂-metingen** in publieke gebouwen zoals scholen, sport-scholen, horeca en kantoren. Hiermee zorg je voor een objectieve beoordeling van de luchtkwaliteit. De metingen moeten ook zichtbaar zijn voor de gebruikers van een ruimte, zodat zij kunnen vertrouwen op een gezond binnenklimaat. Koppel dit aan een stoplichtsysteem, net als in omliggende landen.
- Maak plannen om de eisen voor luchtkwaliteit te **verankeren in wetgeving**, bijvoorbeeld door maximale CO₂-waarde op te nemen in de wet. Betrek hierbij belanghebbende sectoren.
- Zorg dat **isoleren en ventileren hand in hand gaan**, door ventilatienormen te koppelen aan renovatie en isolatie. Zo voorkom je dat de energietransitie onbedoeld een negatieve impact heeft op de volksgezondheid.

Tot slot: ventileren hoeft niet te leiden tot meer energieverbruik. Mits goed aangepakt, kan het vervangen van een ventilatiesysteem juist zorgen voor een verlaging van de energierekening. Moderne systemen zijn vaak vraaggestuurd of uitgerust met zeer efficiënte warmtewisselaars.

Heeft u een opmerking of een vraag?

Wij helpen u graag via www.binnenklimaattechniek.nl

© Platform Binnenklimaattechniek | 2021